

Opinie

Opinie: ‘Angst moet worden bestreden, niet gevoed’

We moeten af van de angstcultuur. Laten bestuurders zich dus vaker afvragen hoe communicatie en besluitvorming kunnen bijdragen aan een weerbaarder samenleving, stelt jurist Peter van der Vlis.

Peter van der Vlis 27 juni 2022, 03:00

Hele bedrijfstakken zouden hun winsten zien verdampen als mensen minder bang zouden zijn. BEELD GETTY IMAGES

Per 1 juli worden rookmelders verplicht op alle verdiepingen van elke woning. Daarmee wordt onze wereld weer een stukje veiliger. Maar wel ten koste van een nieuw overheidsvoorschrift. De meeste mensen zullen dat probleemloos accepteren. Het roept wel de vraag op waar die regelzucht ophoudt. Een aantal regels om onze veiligheid verder te vergroten, ligt op de loer: de verplichtstelling van fietshelmen, het verbieden van roken, een vaccinatieplicht.

In de afgelopen twee jaren werden omwille van onze veiligheid drastische maatregelen voorgeschreven zoals een lockdown en een avondklok. Maatregelen die impliceren dat mensen zelf geen verstandige keuzes maken om zich te beschermen tegen het

coronavirus.

Veiligheid is een relatief begrip. In mondiaal opzicht zijn weinig landen zo veilig als Nederland. Toch zijn onze scholen volgens sommigen onveilig wanneer het ventilatiesysteem niet op orde is. Leg dat maar eens uit aan de inwoners van Rwanda of Rio de Janeiro.

Veiligheid is ook een subjectief begrip. De ene mens is nu eenmaal voorzichtiger dan de ander. Of dat nu geldt voor de snelheid waarmee je fietst, de interesse in parachutespringen of de wens om nog steeds een mondkapje te dragen.

Een gevoel van onveiligheid komt voort uit angst. In onze welvaartsstaat worden angstgevoelens veroorzaakt door steeds kleinere dingen. In zijn briljante liedje *Allemaal angst* stak Robert Long al 50 jaar geleden de draak met allerlei fobieën.

Angst temperen

Angst is een onprettige emotie en kan leiden tot stress of depressieve gevoelens. Als samenleving moeten we er dus naar streven dat zoveel mogelijk mensen zo min mogelijk angst hebben. Dat kan je bereiken met allerlei extra regelgeving om betere controle te krijgen op zaken waarvoor men bang is. Of je kunt proberen de angst zelf te temperen. Dat geldt des te sterker naarmate die angst naar rationele maatstaven minder terecht is.

Te veel mensen hebben zich de afgelopen twee jaar zorgen gemaakt om hun gezondheid terwijl hun kans om ernstig ziek te worden van Covid-19 statistisch buitengewoon klein was. Al meer dan een jaar geleden werd op de Universiteit van Oxford www.qcovid.org ontwikkeld, waarop ieder individu een inschatting kan krijgen van het risico op ziekenhuisopname of overlijden. Voor de meeste mensen onder 70 ligt die kans beduidend onder 0,1 procent. Dat was al zo voor de opkomst van de omikronvariant.

Helaas heeft de overheid tijdens de coronacrisis niets gedaan om angst te beteugelen. Integendeel, de gepresenteerde scenario's waren vaak zeer pessimistisch en wakkerden zo angstgevoelens aan. *Die Welt heeft onthuld dat* er in Duitsland zelfs werd gewerkt aan een strategie om bewust in te spelen op angstgevoelens. Zo wilde men meer draagvlak en betere naleving van maatregelen bereiken. Angst is namelijk ook een effectief managementinstrument.

Businessmodel

En angst is een businessmodel. Hele bedrijfstakken zouden hun winsten zien verdampen als mensen minder bang zouden zijn over hun gezondheid of bezit: de farmaceutische industrie, verzekeringsmaatschappijen, beveiligingsbedrijven. Een leverancier van alarmsystemen voert sinds enkele maanden een perverse radiocampagne om mensen bang te maken voor inbraak, zelfs al hebben ze amper kostbaarheden. 'Je wilt toch niet dat ze bij je binnen komen?'

Wie zonder angst leeft, heeft een prettiger leven. Laten onze bestuurders en volksvertegenwoordigers zich dus vaker de vraag stellen hoe hun communicatie en besluitvorming bijdraagt aan een weerbaarder samenleving waarin mensen met minder angst en meer vertrouwen in het leven staan. Wie weet keert dan langzaam ook het vertrouwen in de politiek terug.

Peter van der Vlis, jurist, is na een carrière in advocatuur en bedrijfsleven werkzaam als zelfstandig adviseur. Hij is actief bij De Vierde Golf, een beweging die zich inzet voor een crisisbestendige democratie.

MEER OVER [GEZONDHEID](#) [SAMENLEVING](#) [WETENSCHAP EN TECHNOLOGIE](#) [ZIEKTEN](#)
[PSYCHISCHE EN GEDRAGSSTOORNISSEN](#) [SOCIALE WETENSCHAPPEN](#) [DUITSLAND](#)
[NEDERLAND](#) [PETER VAN DER VLIS](#)

Columns & Opinie

Nieuws

Opinie

‘Met te veel hetero’s in
de Reguliërs, voelen
homo’s zich er niet meer
thuis’

Britse media: premier Johnson stapt na kritiek toch op

Apenpokken krijgt voet aan de grond in Amsterdam, RIVM en GGD niet in paniek Plus

Ik zette Remco Campert weer in het zicht, op de eerste rij

Best gelezen

[Meer >](#)

1 Boeren rijden met trekkers de Dam op: 'We komen vriendelijk protesteren'

2 Delen A10 en A4 vanaf eind juli dicht: vertraging van een uur

3 Informatie over Weski vormde start onderzoek naar advocaat Taghi Plus

[Meer Columns & Opinie](#)

Wilt u belangrijke informatie delen met Het Parool?

Tip hier onze journalisten

Algemeen

[Contact](#)
[Privacystatement](#)
[Abonnementsvoorwaarden](#)
[Gebruiksvoorwaarden](#)
[Cookiebeleid](#)
[Cookie-instellingen](#)
[Auteursrecht](#)

Service

[Klantenservice](#)
[Krant niet bezorgd?](#)
[Mijn account](#)
[Vakantieservice](#)
[Adverteren](#)
[Losse verkoop](#)

Meer Parool

[Abonneren](#)
[Nieuwsbrieven](#)
[Digitale krant](#)
[De Parool Shop](#)
[RSS-feeds](#)
[Android apps](#)
[iOS apps](#)
[Facebook](#)
[Twitter](#)

Navigeer

[Archief](#)

Op alle verhalen van Het Parool rust uiteraard copyright.

Wil je tekst overnemen of een video(fragment), foto of illustratie gebruiken, mail dan naar copyright@parool.nl.

© 2022 DPG Media B.V. - alle rechten voorbehouden